

בס"ד עלון מס' 210 26.9.2015 – יג' תשרי תשע"ו

זמני ת"א:

כניסת השבת:

18:13

יציאת השבת:

19:09

ר"ת: 19:46

לקבלת העלון

במייל – שלחו

הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

הַאֲזִינוּ

הַאֲזִינוּ הַשְּׁמַיִם וְאֲדַבְּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרְי פִּי (לב,א)
יש השומע דברי תוכחה ומדי אחרי שמיעתם שוכחם כנאמר (תהלים צב,יד): "שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ" – ועל זה דרשו "שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' – אדם נמצא בבית המדרש, שומע דברי תורה ומוסר, אבל שיוצא משם 'בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ', שוכח את כל מה ששמע ולמד. ויש השומע דברי תוכחה וזוכר אותם גם לאחר זמן, וזהו שכתוב (תהלים לד, יב): "לָכוּ בְּנֵים שְׁמְעוּ לִי" לא רק בשעה שאתם שומעים את דבריי, אלא גם כשתלכו ממני ותעסקו בעניינכם הארציים הגשמיים, שְׁמְעוּ לִי, כשישראל שומעים דברי תורה הם בבחינתם שְׁמַיִם, וכשעוסקים בעניינים גשמיים הם בבחינת אָרֶץ. (אהבת חיים)

פִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבו גְּדֹל לְאֱלֹהֵינוּ (לב,ג)
מבאר רבינו החיד"א ב"כסא רחמים" שיש בפסוק פִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבו גְּדֹל לְאֱלֹהֵינוּ : שבע תיבות ותיבות אלו מרמזות על שבעת הימים שבהם קוראים בספר התורה: שני, חמישי, שבת, ראש חודש, חול המועד, יום טוב ויום הכפורים. ויש בפסוק הזה בסך הכל עשרים וחמש אותיות, המרמזות על מספר העולים בכל יום: דהיינו שלשה בימי חול ובשבת במנחה, ארבעה בר"ח ובחולו של מועד, חמשה ביום טוב, ששה ביום הכפורים ושבעה בשבת. סך כל העולים עולה למספר כ"ה. יוצא שהכתוב מרמז על הימים שקוראים בהם בס"ת ומספר חילוקי העולים בכל יום.

הַצֹּר תָּמִים פָּעֵלו (לב,ד)
מסופר על הרה"ק רבי שמעון מירוסלב שהאריך ימים והגיע לזקנה מופלגת, שאלו אותו תלמידיו במה הארכת ימים, השיבם הרבי, תמיד קבלתי הכל באהבה ולא הרהרתי אחר מעשיו של הקדוש ברוך הוא, שהרי ברור כשמש כי כל מעשי ה' מוצדקים וטובים, אלא שכאשר אדם אינו מרוצה ושואל קושיות ומתלונן, מעלים אותו השמימה ומראים לו, הכל טוב ובצדק, ואני אינני מתלונן לכן לא מעלים אותי להיווכח בצדקת ה'.

שַׁחַת לוֹ לֹא בָּנִיו מוֹמָם דוֹר עֶקֶשׁ וּפְתִלְתַּל (לב,ה)
כותב הרב מאיר אליהו שליט"א (ב'מרכבות ארגמן דף תפ):
יש ביארו כשאדם שַׁחַת איזה מצוה, היינו מזלזל בה, וכי אותה השחתה היא רק לז' ומשיב לֹא, בָּנִיו מוֹמָם! בבנים שלו יהיה ניכר המום, כי כשהאב מזלזל בדבר קטן הבנים כבר מזלזלים בדבר גדול וממילא קם דוֹר עֶקֶשׁ וּפְתִלְתַּל.

וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט (לב,טו)

כשהקב"ה נותן עושר לאדם קורה לרוב לצערנו שהוא בועט בכולם מסביבו.
ר' ישראל סלנטר חשש מלהיות עשיר ואמר: ה' מעשיר אדם כדי לעזור לאחרים, אדם זה הוא גבאי צדקה. מי יכול לעמוד באחריות כזו?! על כל אחד שנמצא בסביבתו וה' גבאי" לא עזר לו – ייתן העשיר את הדין! אחריות כזו אינני רוצה על כתפיי!!!

לצערנו, העשיר בגאותו – משמין ובוועט בכל הסובבים אותו, במי שנתן לו את העושר ובתורתו.. לא רק בבין אדם לחברו אלא גם בקיום התורה ומצוות. התורה איננה מבקשת פאר ומעדיפה אדם פשוט ובלבד שישמע בקול ה'.

משל למה הדבר דומה:

שתי אחיות נישאו לשני גברים – האחת לעשיר והשנייה לעני. יום אחד באה האחות הענייה לעשירה לביקור ונדהמה מהיופי – המשרתים בכל פינה, והריהוט המהודר. משישבו לדבר סיפרה העשירה לאחותה כי איננה יודעת אם גורלה טוב משלה..
התפלאה האחות הענייה ואמרה: "תראי באיזה ארמון את חיה, על מה את מדברת?!"
השיבה העשירה: אבל כל זה איננו שווה לי כיון שבעלי מזלול בי ואינו מכבדני, מצבך טוב בהרבה משלי... אמנם את מתגוררת בעוני, אין לך ארמון ומשרתים, אבל בעלך מכבד אותך ושומר את מוצא פיך..

כן הוא הנמשל :

לעיתים מלבישים את התורה במעיל מכסף טהור ותולים כתר מפואר ומניחים אותה על שולחן זהב והארון קודש מפואר מעשה ידי אומן. אולם כל זה איננו שווה לתורה אם אין שומעים בקולה, התורה זועקת – הסירו מעלי את הפאר הזה ובלבד שלא תרמסוני!!!

לפעמים דוקא בקהילות שאינם בעלי אמצעים נוהגים כבוד לתורה ומקיימים כל תג ותג בה, זהו שאמרו חז"ל (חגיגה ט:): "נאה עניותא ליהודאי" – נאה העניות לישראל, כי מי יכול לעמוד בניסיון הזה...

קיבלת עושר – זכור מהי חובתך! בכל מקרה אל תבעט!!!

וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט (לב,טו)

מספרים: כשבא הגה"ק רבי ישראל סלנטר לפרנקפורט, הזמין אותו הברון רוטשילד שהיה ירא שמים לבקר בארמונו, כשעמד להיפרד ממנו לאחר שתהה על תוכו של הבית ואורחותיו, פנה רבי ישראל אל הברון ואמר: ימחול נא לי אבל עלי לומר לו את האמת שאין אורחו של הבית כל כולו על פי התורה, שאלו הברון בתמיהה ובחרדה למה רבי? חיך רבי ישראל הדבר פשוט הוא, בתורה כתוב "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט" כשיהודי עולה לגדולה ונעשה עשיר הריהו בועט בתורה וריבוננו של עולם נשכח מלבו ואילו אצלו נהפוך הוא, בלי עין הרע אתה עשיר מופלג, ואף על פי כן ביתך בית יהודי כשר לכל דבר והכל מתנהל בו ברוח ישראל סבא, נו הרי זה שלא על פי התורה.

וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פָּנֵי מַהֶם אַרְאֶה מֶה אַחֲרֵיהֶם (לב,כ)

יש אנשים שכאשר טוב להם ויש להם הכל מכל כל, שוכחים את הקב"ה ועוזבים את דרך התורה והמצוות, והם בחזקת "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט" (לב,טו), וכדי לעורר אותם מספיק שהקב"ה מסיר מהם את השגחתו ואז כל הברכה 'בורחת מהם' ואז הם שוב יחזרו לחפש את קודשא בריך הוא וקיום המצוות ודרך התורה. ויבואר הפסוק בס"ד: כאשר הקב"ה "אֶסְתִּירָה פָּנֵי מַהֶם" אז "אַרְאֶה" שהצרות עוטפות את האדם, ונשבר גאוותו של האדם וחוזרת לו הענווה והוא בחזקתם "מֶה" (כמו שאמרו משה ואהרן "וַיִּנְחַנוּ מֶה" (שמות טז, ז) ומה עצתו? שילך אחרי החכמים והתמימים שיטקסו לו עצה, וזהו "אַחֲרֵיהֶם" אותיות 'אחרי-תם' תלך.

פרשת האזינו – קריאה אחרונה לבינוניים...

ספר אמונת עיתך מביא רעיון יפה:

מספר הפסוקים בשלשת הפרשות: ניצבים, וילך והאזינו מחולק באופן הבא:

בפרשת וילך ישנם 30 פסוקים

בפרשת ניצבים ישנם 40 פסוקים

ובפרשת האזינו, ישנם 52 פסוקים.

במסכת ראש השנה (דף טז.) נאמר: "צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, רשעים גמורים נכתבים ונחתמים לאלתר למיתה בינוניים תלויים ועומדין מראש השנה ועד יום הכיפורים זכו – נכתבין לחיים, לא זכו – נכתבין למיתה".

הצדיקים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים, בראש השנה, אבל 30 יום שבין ראש חודש אלול לראש השנה, הם כבר חזרו בתשובה. להם מספיק 30 יום, אז הם רמוזים בפרשת וילך, ששם יש 30 פסוקים.

הבינוניים תלויים ועומדים עד יום כיפור. הם צריכים 40 יום, אז הם נחתמים רק ביום כיפור, לכן אצלם יש פרשת ניצבים – 40 פסוקים.

ישנם כאלה שצריכים עד הושענא רבה. עד הרגע האחרון, הם עדיין לא מתעוררים, לכן בשבילם נאמרה פרשת האזינו, 52 פסוקים...

פי דור תהפכת המה בנים לא אמן בם (לב,כ)

מעשה ברבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי שהלכו בדרך, רבי מאיר היה בודק בשמו של בעל הבית ולפי שמו ידע אם הוא איש ישר, אבל רבי יהודה ורבי יוסי לא היו בודקים בשמות, כשהגיעו למקום אחד נכנסו לאיזה אכסניה, שאלו את בעל הבית מה שמו? השיב להם כידור, אמר רבי מאיר נראה מכאן שאדם זה הוא רשע, כי כתוב בתורה "כי דור תהפכות המה בנים לא אמן בם" רבי יהודה ורבי יוסי הפקידו אצל כידור את כספם כי היה ערב שבת, אבל רבי מאיר לא הפקיד, אלא נתן המעות בכד אחד וקבר אותו בקבר של אביו של כידור. בלילה נראה בחלום אביו של כידור לבנו ואמר לו, בוא וקח לך את המעות שאצל ראשי, למחרת בא כידור לרבי מאיר וסיפר לו את החלום, אמר לו רבי מאיר חלומות של ערב שבת הם בטלים ואין בהם ממשות, הלך רבי מאיר ושמר כל היום שלא יבוא כידור לשם, לעת ערב במוצאי שבת לקח רבי מאיר את מעותיו, למחר ניגשו רבי יהודה ורבי יוסי לכידור וביקשו ממנו להחזיר להם את כספם, אמר להם לא היו דברים מעולם, אמר להם רבי מאיר ולמה לא דקדקתם בשם של בעל הבית? אמרו לו ולמה לא אמר לנו כבודו לדקדק בשם? אמר להם אני לא אמרתי אלא רק שצריך לחשוש ולדקדק על בעל הבית, אבל להחזיקו כגנב לא אמרתי. רבי יהודה ורבי יוסי משכו את כידור והשקוהו יין, וראו על שפמו של הזקן עדשים, הלכו ואמרו לאשתו שבעלה ציוה לתת את הכסף, ונתנו סימן שאכל עדשים, אשתו נתנה להם את הכסף והלכו. (יומא פ"ג)

לו חֲכָמוֹ יִשְׁפִּילוּ זֹאת יְבִינּוּ לְאַחֲרֵיהֶם (לב,כט)

ואמרו חז"ל (בספרי) אילו נסתכלו ישראל בדברי תורה שניתנה להם, לא שלטה בהם אומה ולשון. ומה אמרתי להם, קבלו עליכם עול מלכות שמים והכריעו זה את זה ביראת שמים והתנהגו זה את זה בגמילות חסדים ובירושלמי (פאה פ"א ה"א) דרשו חז"ל בפסוק להלן (לב-מז) **פִּי לֹא דָבַר רַק הוּא מִפֶּם – "זֶה תִּלְמוֹד תּוֹרָה".." "וּבְדָבַר הַזֶּה תִּאָּרִיכוּ יָמִים" – זו גמילות חסדים.**

באחת מדרשותיו של הגאון רמ"מ שולזינגר זצ"ל הביא מה שכתב בוזהר הקדוש (פרשת וירא) שבשעה שיש ח"ו דינים בעולם, שיש שעת צרה, שעת סכנה, והקב"ה אוהב בן-אדם ורוצה להציל אותו מהסכנה, הוא שולח לו דורון. שולח לו מתנה. ומהי המתנה? המתנה היא "מסכנא" – אדם "עני". עני יכול להיות בכל דבר, לאו דווקא בממון. יש עני בממון, יש עני לכבוד - וזה עוד יותר גרוע.. ויש עני למילה טובה, ויש עני למאור פנים, ויש עני שרוצה שישמעו אותו.. וכשהקב"ה אוהב בן-אדם מסוים ורוצה להציל אותו מסכנות גדולות, הוא שולח לו מתנה - איש מסכן, והוא זוכה בו ובזכות זה הוא ניצל מהדינים. יסוד זה נלמד מהפסוק (בראשית יט-כט): **"וַיְהִי בְשַׁחַת אֱלֹהִים אֶת עָרֵי הַכְּפֹר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט"'**. מפרש הזהר הקדוש **"וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם"** – מה הוא זכר? הוא זכר שזה לא מכבר אברהם עשה חסד גדול. עשה הכנסת אורחים לשלושה מלאכים. והזכות הזו שאברהם עשה כזו הכנסת אורחים יפה, עמדה ללוט בן אחיו, שבהפיכה הגדולה של סדום - שהכל נהפך ולא נשאר שריד ופליט – הקב"ה חילץ אותו מההפיכה. חז"ל מגלים לנו כאן סוד עצום: כל מי שבא לבקש ממני משהו, ונראה שהוא בא להטריד, כביכול, זה לא מטרד! זה סימן שהקב"ה אוהב אותי! מי שהקב"ה אוהב אותו, הוא מזמן לו מצוות וגמילות חסדים.

הַצּוֹר תָּמִים פַּעֲלוּ (לב,ד)

מסופר על הרד"ק רבי שמעון מירוסלב שהאריך ימים והגיע לזקנה מופלגת, שאלו אותו תלמידיו במה הארכת ימים, השיבם הרבי, תמיד קבלתי הכל באהבה ולא הרהרתי אחר מעשיו של הקדוש ברוך הוא, שהרי ברור כשמש כי כל מעשי ה' מוצדקים וטובים, אלא שכאשר אדם אינו מרוצה ושואל קושיות ומתלונן, מעלים אותו השמימה ומראים לו, הכל טוב ובצדק, ואני אינני מתלונן לכן לא מעלים אותי להיווכח בצדקת ה'.

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון אמיר וענבל בני פנינה, הילה בת אסתר, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה, שגיב בן רותי.

הצלחה ופרנסה טובה: לשגיב בן מרים, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה.

לעילוי נשמת: אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארוז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמר ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל.

